

Το Νέο Αναλυτικό της Νεοελληνικής Γλώσσας και ο Αρχιεπίσκοπος

Αν διαφωνείς με τον Δάσκαλο,
σε αφήνει στην ίδια τάξη,
Αν διαφωνείς με το Δικαστή,
σε στέλνει στη φυλακή,
Αν διαφωνείς με τον Ιερέα,
σε στέλνει στην κόλαση!
(Ανώνυμος)

Και όμως, εμείς τολμούμε να διαφωνήσουμε!

Την περασμένη Κυριακή, 15 Σεπτεμβρίου, ο Αρχιεπίσκοπος έδωσε εντολή σε όλους τους Εφημερίους της κάθε κοινότητας να αναγνώσουν τη Συνοδική Εγκύκλιό με θέμα τις διαφωνίες της εκκλησίας, ανάμεσα σε άλλα, με τους στόχους του νέου Αναλυτικού Προγράμματος για τη διδασκαλία του μαθήματος της Νέας Ελληνικής γλώσσας, και ιδιαίτερα για την πρόνοια να ενημερώνονται οι μαθητές όχι μόνο για τα διάφορα χαρακτηριστικά της Νεοελληνικής γλώσσας αλλά και για τα αντίστοιχα χαρακτηριστικά της Κυπριακής ποικιλίας της Ελληνικής γλώσσας. Το επιχείρημα για το οποίο εκτόξευσε τους μύδρους του ο Αρχιεπίσκοπος ήταν ότι: «..το αναλυτικό δίνει μεγάλη βαρύτητα στο τοπικό μας ιδίωμα .. αυτό συνδέεται άμεσα με μια προσπάθεια για αναγωγή του τοπικού μας ιδιώματος σε επίσημη γλώσσα! Αν αυτή ευοδωθεί θα δημιουργηθεί 'κυπριακή εθνική συνείδηση' η οποία σαφώς θα είναι διακεκριμένη από την ελληνική εθνική μας συνείδηση».

Εμείς διαφωνούμε με την εθνικιστική αυτή κινδυνολογία η οποία χαρακτηρίζει μέρος του κυπριακού πολιτικού σκηνικού από την αρχή της ίδρυσης του Κυπριακού κράτους το 1960 (και πρωτίτερα). Οι εθνικιστικές αυτές πολιτικές προσεγγίσεις έχουν μέχρι σήμερα εμποδίσει την επιδίωξη της λύσης του Κυπριακού στη βάση μιας δικαιοδικής συμβίωσης, με κίνδυνο τη διχοτόμηση, με τη ψευδαίσθηση ότι με μια τέτοια, τελικά, επιλογή θα μπορέσουμε να διατηρήσουμε τον ελληνισμό σε ένα κρατίδιο αμιγώς ελληνικό. Η αφελής αυτή πολιτική αγνοεί τον κίνδυνο που μας έφερε την εισβολή της Τουρκίας και την κατοχή του βόρειου τμήματος της Κύπρου μας, πατρίδας των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων και των άλλων εθνικών μειονοτήτων. Για την τραγική αυτή εξέλιξη φαίνεται να παραγνωρίζουν μερικοί τα λάθη της τότε εθνικιστικής πολιτικής που άνοιξε την «κερκόπορτα» των συνόρων ασφάλειας της Κύπρου ως αποτέλεσμα του πραξικοπήματος του 1974 με «σύνθημα» την Ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα.

Ας προσγειωθούμε και ας αφήσουμε τις «σκιαμαχίες» με ανύπαρκτους κινδύνους: τι λέει το σχετικό κείμενο του νέου αναλυτικού προγράμματος για τη διδασκαλία της νεοελληνικής Γλώσσας; Αντιγράφουμε: «..Οι μαθητές και οι μαθήτριες καλούνται να γνωρίσουν τις βασικές δομικές ομοιότητες και διαφορές της νέας ελληνικής και της κυπριακής ποικιλίας..». «..να προσεγγίζουν την κυπριακή διάλεκτο ως μια ποικιλία με δομή και συστηματικότητα στη φωνολογία, τη μορφολογία, τη σύνταξη και το λεξιλόγιό της..»

Από πού και ως πού οι στόχοι αυτοί τείνουν να αφελληνίσουν την μαθητική μας νεολαία; Πόσο (εθνικό) κακό είναι να γνωρίζουμε και τα χαρακτηριστικά της δικής μας καθομιλουμένης, που αποτελεί μια ποικιλία της επίσημης μορφής της Ελληνικής μας γλώσσας; Και συνεχίζουμε. Για να μπορέσουν οι μαθητές μας να αντιληφθούν τις βασικές δομικές ομοιότητες της επίσημης Νεοελληνικής γλώσσας με την κυπριακή ποικιλία της, θα χρειασθεί να μελετήσουν και να σχολιάσουν τα κλασσικά δείγματα της γραπτής κυπριακής διαλέκτου. Ασφαλώς θα πρέπει να μελετήσουν τα ποιήματα και τις άλλες μορφές καλλιτεχνικής γλωσσικής δημιουργίας του Λιπέρτη, του εθνικού μας ποιητή Βασίλη Μιχαηλίδη, του Λιασίδα και άλλων που βραβεύθηκαν γράφοντας στην κυπριακή ζωντανή διάλεκτο. Και ρωτάμε: τι κακό θα πάθει η εθνική τους συνείδηση από την τέτοια γνωριμία με μια από τις γνήσιες κληρονόμους της γλώσσας του Ομήρου; Γιατί, πρόσθετα από την ορθή γνώση και χρήση της Νέας Ελληνικής να μη γνωρίζουν οι νέοι μας και την ορθή έκφραση και γραφή στην Κυπριακή μας διάλεκτο; Η μήπως θα πρέπει να απαρνηθούμε το γεγονός ότι είμαστε Ελληνοκύπριοι και αντ' αυτού να διακηρύττουμε ότι είμαστε μόνο Έλληνες;

Ας αφήσουμε, λοιπόν, την προσπάθεια του Υπουργείου για εισαγωγή μιας κριτικής μορφής στη διαδικασία της επιστημονικής γνώσης της γλώσσας να καρποφορήσει επιτέλους, και ας μη την τορπιλίζουμε με εθνικιστικές φαντασιώσεις, ιερούς «πολέμους», και άλλες ακρότητες, που παρόμοιες τους μας έχουν καθηλώσει τόσα χρόνια στον βάλτο των εθνικών μας αδιεξόδων.

*Γιώργος Δ. Χριστοδουλίδης,
Μέλος του Νεοκυπριακού Συνδέσμου.
18/09/2013*

(Δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα Πολίτης στις 22/9/2013)